

ПРОБЛЕМИ ВІЛЬНОГО ЧАСУ

Кулакова І.О., студентка Ю - 74

Час людини, сім'ї, суспільства є нематеріальною формою багатства, значною соціальною цінністю. Його головні складові — робочий час, який людина присвячує праці, та час, який людина використовує на власний розсуд. Кожна складова має своє призначення, соціально-економічний зміст, функції.

Нині різко посилилася увага до проблем вільного часу, що зумовлено насамперед підвищенням його ролі в житті людини і суспільства. Вільний час розглядається як соціальна цінність, як важливий чинник всебічного розвитку людини, її потреб, інтересів, нахилів. Його значення зростає із розвитком та ускладненням виробничо-технічних умов праці, що потребує від сучасного робітника вміння адаптуватися до них, забезпечувати високоефективну працю. Це робить вільний час основним чинником репродукції робочої сили. Вільний час безпосередньо впливає на вирішення важливих проблем людства: екологічних (охорона та відновлення природного середовища), медико-соціальних (подовження тривалості людського життя, поліпшення самопочуття населення, якості життя). Все це привертає увагу до проблем вільного часу не тільки вчених різних галузей (соціологів, економістів, психологів, демографів), а й широкі верстви населення.

Сучасний ритм життя змушує людину віддавати левову частку свого вільного часу на вирішення різноманітних життєвих негараздів, практично не залишаючи їй можливості на повноцінний відпочинок. Людина свідомо відмовляється від відпочинку, загрожуючи таким чином власному здоров'ю. На фоні такого, здавалося б, звичайного явища виникають різноманітні хвороби, психологічні перевантаження, стрес. Дослідники, лікарі та соціологи вже давно б'ють на сполох. Якщо так триватиме надалі, людство перетвориться на роботів для виконання різноманітних операцій.

Для українського суспільства проблема вільного часу пов'язана з процесами, які відбуваються в соціально-економічній, духовній сферах, що вимагає формування нового підходу до особистості, її власного життя і діяльності у вільний час. Не менш суттєві й негативні чинники, які нині значною мірою обумовлюють особливості та специфіку використання вільного часу є безробіття,

внаслідок якого постійно збільшується кількість незайнятого населення, що загострює проблему вільного часу, який повинен бути спрямований на задоволення культурних, пізнавальних потреб людини, розвиток її здібностей. Іншим чинником є занепад інфраструктури вільного часу, на яку впливають економічні кризи. Найуразливішими виявилися ті їх складові, що потребують значних капіталовкладень. У важкому становищі опинилася мережа культосвітніх закладів — загальнодоступних бібліотек, клубів, театрів, музеїв тощо.

Серйозною проблемою є вільний час молоді, наприклад студентів. Вони характеризуються певними соціальними і психологічними відмінностями, які дають змогу виділити їх в особливу соціальну групу. Дослідження вище згаданої проблеми виявило, що реальне проведення вільного часу у багатьох студентів — це звичні дії, які не потребують цілеспрямованих зусиль. Більшість студентів вибирає пасивні форми його проведення: читання газет, журналів, художньої літератури та перегляд телепередач. Меншість — спілкування з друзями, рідними, розваги, заняття спортом, художньою самодіяльністю, рукоділлям, самовдосконаленням. В результаті дослідження простежується тенденція до пасивних видів діяльності: нехтування фізичною культурою та спортом; незначна кількість занять творчого характеру; відсутність цілеспрямованого вибору занять, що призводить до неефективного використання вільного часу.

В Україні проблеми вільного часу вивчають В. Піча, Т. Старченко, І.Пустельник, Н. Черниш, А. Вишняк, М. Чурилов, С. Макєєв, Є. Головаха, Н.Паніна та ін..

Наук. кер.-ст. викл. Сахно П.І.

СОЦІОЛОГІЯ СЕЛА

Ричкаль С., студент групи Юм – 73

Читаючи твори українських письменників, майже в кожному з них, ми можемо знайти опис українського села. Адже здавна Україна славилася своїми квітучими і веселими селами, в яких кипіло і вирувало життя. І здавалося цього нічого не змінить. Та зараз ми спостерігаємо іншу картину — села вимирають на наших очах.